

forhold af mere generel karakter, som har tilknytning til tjenestens virke.

Årsberetningerne indeholder ikke oplysninger om konkrete sager eller specifikke oplysninger om, hvilke personer eller organisationer der aktuelt er genstand for tjenestens efterforskning. Det skyldes navnlig det forhold, at tjenesten for at kunne arbejde effektivt er nødt til at hemmeligholde oplysninger om aktuelle efterforskninger samt kilder og samarbejdspartnere.

På samme måde har Forsvarets Efterretnings-tjeneste siden 2004 udgivet en årlig efterretningsmæssig risikovurdering, ligesom FE i december 2004 åbnede en hjemmeside.

Begge efterretnings-tjenester offentliggør således allerede i dag en række af de oplysninger, der efterspørges af forslagsstillerne.

Men man må imidlertid som nævnt være klar over, at hensynet til efterretnings-tjenesternes effektivitet sætter visse grænser for, hvilke oplysninger der kan offentliggøres. Derfor kan regeringen ikke støtte forlaget om, at efterretnings-tjenesterne pålægges yderligere forpligtelser på dette område.

Den første del af beslutningsforslaget lægger som nævnt op til at give Kontroludvalget en række nye og vidtgående beføjelser.

Efter forslaget skal Kontroludvalget således bl.a. have ubegrænset indsigt i efterretnings-tjenesternes arkiver og registre, muligheden for at afhøre ansatte i efterretnings-tjenesterne i forbindelse med efterretnings-tjenesternes aktivitet, kompetence til at føre straffesager og tjenestemandssager samt til at rejse sager om indgreb omfattet af grundlovens § 72, telefonaflytninger og ransagninger.

I betragtning af, hvor vidtgående beføjelser der er tale om, kan det godt undre en lille smule, at de enkelte beføjelser ikke er nærmere uddybet eller begrundet i bemærkningerne til beslutningsforslaget, hvor det alene mere generelt anføres, at det er vanskeligt at se, hvad der skulle være til hinder for, at man i et demokrati har en reel demokratisk indsigt i og kontrol med efterretnings-tjenesternes arbejde, sådan som det har været muligt i Norge.

Efter den gældende lov om Folketingets Kontroludvalg fra 1988 er udvalget etableret med det formål at have indseende med efterretnings-tjenesternes arbejde. Efter loven skal regeringen derfor underrette udvalget om væsentlige omstændigheder af sikkerhedsmæssig eller udenrigspolitisk karakter, som er af betydning for efterretnings-tjenesternes virksomhed, ligesom re-

geringen skal underrette udvalget om indholdet af de retningslinjer, der gælder for efterretnings-tjenesternes virksomhed. Udvalget kan efter loven enten mundtligt eller skriftligt over for regeringen tilkendegive sin opfattelse vedrørende de spørgsmål, som tages under behandling i udvalget.

Kl. 15.55

Efter regeringens opfattelse vil en lovændring med de udvidede beføjelser for Kontroludvalget, som forslagsstillerne peger på, give anledning til alvorlige betænkeligheder, både i forhold til efterretnings-tjenesternes virksomhed og i forhold til almindelige principper om ministeransvar.

Hvis man giver Kontroludvalget så vidtgående tilsyns- og kontrolbeføjelser, som forslagsstillerne lægger op til, kan man spørge sig selv, om Folketinget ikke risikerer at påtage sig en stor del af det ansvar, som hidtil har ligget hos de ministre, der har ansvaret for efterretnings-tjenesterne. Det er og bør efter regeringens opfattelse fortsat være de ansvarlige ministre, der først og fremmest har ansvaret for at sikre, at efterretnings-tjenesterne overholder gældende love og forskrifter.

Endvidere er det i Danmark et helt grundlæggende princip, at det er politiet og anklagemyndigheden, der efterforsker strafbare forhold og tager stilling til, om der er grundlag for at rejse tiltale mod enkeltpersoner, når vi ser bort fra Folketingets muligheder for at gøre et ministeransvar gældende, herunder eventuelt ved at rejse tiltale ved Rigsretten. At give en sådan efterforsknings- og tiltalekompetence til et folketingsudvalg vil efter regeringens opfattelse bryde helt grundlæggende med den eksisterende opgavefordeling mellem den udøvende magt og Folketinget.

Samtidig vil en adgang for Folketinget til at rejse sager om indgreb omfattet af grundlovens § 72 kunne berøre de opgaver vedrørende kontrol med politiets og PET's tvangsindgreb, som traditionelt hører under domstolene.

Som bekendt kræver telefonaflytning og andre tvangsindgreb retskendelse. Hvis retskendelse i hastende tilfælde ikke kan afventes, skal indgreb inden 24 timer forelægges for retten til godkendelse. Man kan således forstå beslutningsforslaget sådan, at Kontroludvalget skal føre kontrol med domstolenes kontrol.

I det hele taget kræver en stillingtagen til spørgsmålet om en eventuel ny kontrolordning i forhold til efterretnings-tjenesterne i høj grad og-